

Zielona Góra, 2010-12-08

DP. I. 0913-21/10

Pan
Andrzej Szmit
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego
Szpitala Wojewódzkiego
w Gorzowie Wlkp.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Wydział Kontroli Departamentu Organizacyjno-Prawnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego działając na podstawie art. 41 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa oraz regulaminu organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego, przeprowadził w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. w dniach od 19 października do 23 listopada 2010 roku (z przerwą w dniach 01-22 listopada 2010r.) kompleksową kontrolę w zakresie: realizacji zadań statutowych pod kątem dostępności i poziomu świadczonych usług medycznych, prawidłowości gospodarowania mieniem oraz gospodarki finansowej, za rok 2009.

Zakres kontroli został określony tezami zatwierdzonymi przez Dyrektora Urzędu. Ustalenia kontroli zawarto w protokole kontroli **DP.I.0913-21/10**, podpisanym przez kontrolujących i Dyrektora Szpitala w dniu 29 listopada 2010 roku.

W trakcie przeprowadzonej kontroli stwierdzono:

W zakresie działalności statutowej

W 2009 roku w 39 poradniach udzielono łącznie 147024 porad. Najwięcej porad udzielono w Wojewódzkiej Przychodni Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej tj. 17029, Wojewódzkiej Przychodni Chirurgii Dziecięcej tj. 14469 oraz Wojewódzkiej Poradni Onkologicznej tj. 8996.

Na wszystkich oddziałach Szpital w 2009 roku wykorzystywał łącznie 1199 łóżek, udzielając pomocy 54854 pacjentom.

Najdłuższy czas oczekiwania pacjentów występuje w Oddziałach ZOL I A, I B, IV A, V b o Profilu Psychiatrycznym tj. 588 dni na każdy oddział, Oddziale Laryngologicznym z Pododdziałem Chirurgii Szcękowej tj. 294 oraz na Oddziale Chirurgii Ortopedycznej i Urazów Narządu Ruchu tj. 190 dni i Oddziale Chirurgii Ogólnej, Naczyniowej, Onkologicznej tj. 135 dni.

Zatrudnienie i wynagrodzenie.

Na dzień 31.01.2009 r. Szpital zatrudniał na umowę o pracę 1705 osób, tj. 1691,98 etatów, natomiast zatrudnienie na dzień 31.12.2009 r. zmniejszyło się o 68 osób, tj. 66,76 etatów.

W okresie kontrolowanym, Szpital zawarł szereg umów cywilno-prawnych z różnymi grupami zawodowymi, obejmujące własnych pracowników i osoby nie będące pracownikami Szpitala.

Na dzień 31.01.2009r. na umowach cywilno-prawnych zatrudnionych w Szpitalu było 111 osób, w tym:

- na umowy o świadczenie usług medycznych 95 osób (w tym na umowę o pracę i jednocześnie umowę cywilno-prawną 40 osób).

Z kolei na dzień 31.12.2009r. na umowach cywilno-prawnych zatrudnionych w Szpitalu było 233 osoby, w tym:

- na umowy o świadczenie usług zdrowotnych 76 osób

- na umowy o świadczenie usług medycznych 116 osób (w tym zatrudnionych na umowę o pracę i jednocześnie umowę cywilno-prawną było 60 osób).

Porównując powyższe, zatrudnienie osób na podstawie umowy o pracę zmniejszyło się o 68 osób, natomiast zatrudnienie na podstawie umowy cywilno-prawnej zwiększyło się o 122 osoby.

Wynagrodzenie zatrudnionych na umowy o pracę oraz umowy cywilno-prawne przedstawia poniższe zestawienie:

w zł

Wyszczególnienie	2008	2009
Kontrakty ogółem		
z tego:	4.967.921,22	10.066.725,93
kontrakty i konsultacje lekarskie	4.950.221,22	6.679.583,71
kontrakty pielęgniarek	-	2.846.871,99

pozostałe kontrakty	17.700,00	540.270,23
Fundusz płac* ogółem	76.269.374,54	74.669.145,35
z tego:		
osobowy fundusz płac z umów o pracę	75.650.133,11	74.007.747,65
bezosobowy fundusz płac	619.241,43	661.397,70

* bez składek pracodawcy na ubezpieczenia społeczne

W porównaniu do 2008 r. koszty wynagrodzeń z tytułu umów o pracę w 2009 r. zmniejszyły się o 1.642.385,46 zł, natomiast koszty wynagrodzeń z tytułu tzw. „kontraktów” zwiększyły się o 5.098.804,71 zł.

Podsumowując powyższe dane, łączne koszty wynagrodzeń w Szpitalu wynosiły 84.735.871,28 zł i były wyższe w stosunku do roku 2008 o kwotę **3.498.575,52 zł**.

W zakresie gospodarowania mieniem

Zamówienia publiczne

W roku 2009 przeprowadzono 89 postępowań przetargowych, w tym 5 postępowań przetargowych unieważniono. W wyniku 59 przeprowadzonych pomyślnie procedur o wartości poniżej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych, zawarto umowy o łącznej wartości 11.755.828,77 zł netto.

W wyniku 23 przeprowadzonych pomyślnie procedur o wartości powyżej kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. – Prawo zamówień publicznych, zawarto umowy o łącznej wartości 70.252.322,63 zł netto.

Łączna wartość udzielonych w roku 2009 zamówień publicznych wyniosła 82.008.151,40 zł netto.

Do szczegółowej kontroli wybrano trzy postępowania przetargowe przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego tj.:

- postępowanie nr ZP/N/7/09 – Dostawa łóżek szpitalnych oraz wózków do przewożenia chorych.

Ww. postępowanie wszczęto w dniu 13.01.2009 r. Wartość szacunkową zamówienia ustalono na **298.000,00 zł netto**. Postępowanie zakończyło się zawarciem 1 umowy z wybranym wykonawcą.

- postępowanie nr ZP/N/88/09 - Dostawa drobnych implantów ortopedycznych stosowanych w traumatologii. Ww. postępowanie wszczęto w dniu 27.11.2009 r. Wartość szacunkową zamówienia ustalono na **506.549,50 zł netto**. Postępowanie zakończyło się zawarciem 4 umów z wybranymi wykonawcami.

- postępowanie nr ZP/N/55/09– Dostawa materiałów budowlanych dla SPSzW w Gorzowie Wlkp. Ww. postępowanie wszczęto w dniu 03.07.2009 r. Wartość szacunkową zamówienia ustalono na **79.946,00** zł netto. Postępowanie zakończyło się zawarciem umów z 4 wybranymi wykonawcami.

We wnioskach o wszczęcie ww. postępowań o udzielenie zamówień publicznych Główny Księgowy nie potwierdził zabezpieczenia środków finansowych na ich realizację. Pomimo tego faktu procedury zostały wszczęte a w ich wyniku zawarto umowy z wykonawcami. Regulamin Udzielania Zamówień Publicznych w Samodzielnym Publicznym Szpitalu Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. stanowiący załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 32 Dyrektora Szpitala z dnia 16 lutego 2009r. w § 7 ust. 1 określa, że wniosek o wszczęcie postępowania powinien być przedłożony Głównemu Księgowemu celem potwierdzenia zabezpieczenia środków finansowych.

Dzierżawa, najem pomieszczeń Szpitala

W roku 2009 Szpital wynajmował, wydierżawiał lub udostępniał łącznie 77 nieruchomości. Kontroli poddano 10 losowo wybranych umów na wynajem, dzierżawę lub udostępnienie nieruchomości, które zostały zawarte w roku 2009 bądź w latach wcześniejszych i obowiązywały w okresie kontrolowanym.

W umowie najmu zawartej w dniu 02 stycznia 2009 roku pomiędzy Przewodniczącym Zarządu Stowarzyszenia Człowiek w Potrzebie - Wolontariat Gorzowski a Dyrektorem Szpitala na okres trzech lat, której przedmiotem najmu były pomieszczenia piwniczne o powierzchni 219 m² stwierdzono, że:

- aneks z dnia 30 marca 2009r. do ww. Umowy ze Stowarzyszeniem Człowiek w Potrzebie w którym zmieniono powierzchnię najmu do 115 m² nie był podpisany przez Najemcę. Z informacji udzielonych przez pracownika Szpitala wynika, że nastąpiła pomyłka przy sporządzaniu aneksu do Umowy, ponieważ kierownik Stowarzyszenia reprezentuje również Warsztaty Terapii Zajęciowej i w pismach kierowanych do Dyrekcji Szpitala posługiwał się dwiema pieczętkami.

- w dniu 01 kwietnia 2009 roku podpisano kolejną umowę z Kierownikiem Warsztatów Terapii Zajęciowej przy Fundacji Złota Jesień na wynajem pomieszczeń o powierzchni 115 m², na okres trzech lat. Kontrolującym nie przedstawiono dokumentu rozwiązującego umowę najmu z 02 stycznia 2009 r., ze Stowarzyszeniem Człowiek w Potrzebie.

- zgodnie z § 12 Uchwały Nr XXVII/248/2008 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 08 września 2008 roku, w przypadku, gdy po umowie na czas oznaczony do trzech lat, strony zawierają kolejną umowę, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, wydierżawianie i wynajmowanie oraz użyczenie nieruchomości bądź ich części, zawarcie kolejnej umowy było możliwe po uprzednim uzyskaniu zgody Zarządu Województwa Lubuskiego. Kontrolującym nie przedstawiono dokumentu, z którego wynikałoby, aby Urząd Marszałkowski pozytywnie zaopiniował wynajęcie nieruchomości.

W umowie użyczenia zawartej w dniu 21 grudnia 2009 roku pomiędzy Dyrektorem Szpitala a Kierownikiem Warsztatów Terapii Zajęciowej na okres trzech lat, której przedmiotem nieodpłatnego użyczenia były pomieszczenia piwniczne o powierzchni użytkowej 445,40 m² nieprawidłowości nie stwierdzono.

W umowie zawartej 01 czerwca 2001 roku pomiędzy Dyrektorem Szpitala i R.P. na czas nieokreślony, której przedmiotem najmu były pomieszczenia piwniczne o powierzchni 26 m² zlokalizowane w pawilonie leczniczym nr IV stwierdzono że:

- nie podwyższano oraz nie negocjowano od 2007 roku niskiej stawki czynszu (30 zł netto), pomimo zastrzeżenia sobie takiego prawa w § 5 przedmiotowej Umowy. Wobec zmian wszelkich uwarunkowań rynkowych, od czasu podpisania umowy, należałoby zadbać o to, aby stawkę czynszu i ogrzewania podwyższać, co rok o wskaźnik inflacji.

- analiza kartoteki konta tego dzierżawcy wykazała, że w latach 2009 - 2010 nieregulowane były w terminie opłaty wynikające z umowy. Wielokrotnie dzierżawca był wzywany do zapłaty, 17 września 2009 r., wystawiono przesądowe wezwanie do zapłaty w wyniku, którego uregulowano zadłużenie w całości. Na dzień kontroli zobowiązanie wymagalne dłużnika wobec Szpitala wynosiło 1.054,08 zł. Zgodnie z § 16 umowy, w sytuacji, kiedy Najemca zalega z czynszem należałoby rozważyć rozwiązanie umowy.

W umowie najmu zawartej w dniu 30 marca 2009 r. pomiędzy Dyrektorem Szpitala a Przewodniczącym Organizacji Międzyzakładowej, na okres trzech lat, której przedmiotem najmu były pomieszczenia piwniczne o powierzchni 90 m², przeznaczone do prowadzenia małej gastronomii wraz z bufetem i częścią konsumpcyjną dla pacjentów Szpitala stwierdzono że:

- zgodnie z Uchwałą Sejmiku Województwa Lubuskiego Nr XXVII/248/2008 z dnia 08.09.2008 r., Dyrektor Szpitala poinformował UMWL w Zielonej Górze o oddaniu w najem powierzchni użytkowej.

- ww. Najemcy, Szpital wynajmuje lub dzierżawi również inne pomieszczenia, obiekty, tj. bufet z małą gastronomią w zespole szpitalnym przy ul. Dekerta, powierzchnię użytkową pod punkt handlowy w holu głównym Szpitala przy ul. Dekerta, parking o powierzchni 2.240,00 m² przy pętli autobusowej i stacji transformatorowej, garaż o powierzchni 18 m² na ul. Dekerta, punkt usług pocztowych w holu głównym Szpitala. Z kartoteki konta 202-03-599011288, faktur i umów wynika, że Międzyzakładowa Organizacja NSZZ Solidarność w 2009 roku, regulowała opłaty wynikające z umów. Jednakże w kilku przypadkach płatność następowała po terminach określonych w umowach. W 2010 roku zadłużenie z tytułu niepłaconych dzierżaw i opłat wyniosło 101.820,54 zł (dane na dzień 22.10.2010 roku). W związku z wieloma wezwaniami do zapłaty wystawionymi przez Szpital, Przewodniczący Organizacji pisemnie

poinformował Dyrektora Szpitala, że w październiku zostanie spłacone 50% należności i zobowiązał się do spłacenia w ratach zaległości do końca 2010 roku. Na dzień kontroli nie stwierdzono wpłaty na kartotece kont.

W umowie najmu zawartej w dniu 21 grudnia 2007 r. pomiędzy Dyrektorem Szpitala, a Panem Z.D. na okres trzech lat, której przedmiotem najmu jest nieruchomości o powierzchni 72 m² w pomieszczeniach warsztatowych przy ul. Walczaka 42. stwierdzono że:

- w § 3 ww. umowy ustalono, że Najemca będzie płacić Wynajmującemu miesięczny czynsz najmu w wysokości 1,00 zł za m² powierzchni plus 22% podatku VAT. W stawce czynszu zawarty jest podatek od budynku i gruntu. Ponadto w § 4 ww. umowy określono wysokość należności za ogrzewanie pomieszczeń oraz za energię elektryczną.

- z analizy kartoteki kont wynika, że Najemca nie reguluje opłat zgodnie z § 6 ww. umowy. Na koniec 2009 roku zadłużenie ww. Najemcy wynosiło 1.177,11 zł. W roku 2010 mimo wezwań do zapłaty nie wpłynęła ani jedna wpłata od najemcy z tytułu czynszu. Na dzień 22.10.2010 r, roszczenie w całości wymagalne wynosi 4.478,27 zł bez odsetek, które będą naliczone w dniu zapłaty. Zgodnie z § 14 umowy, Wynajmujący powinien rozważyć możliwość rozwiązania ww. umowy, bez zachowania okresu wypowiedzenia, gdyż Najemca zalega z należnym czynszem więcej niż za dwa pełne okresy płatności.

W umowie najmu zawartej w dniu 15 grudnia 2007 roku pomiędzy Dyrektorem Szpitala i Panią A.D. na okres trzech lat, której przedmiotem było pomieszczenie użytkowe o powierzchni 20 m² z przeznaczeniem na prowadzenie działalności usługowej (gabinet fryzjerski), stwierdzono że:

- w § 3 przedmiotowej umowy określono miesięczną stawkę czynszu w wysokości 330,00 zł netto. Ustalono również, że w kwocie tej zawarte są koszty: ogrzewania powierzchni, podatku od lokalu i gruntu, zużycia energii elektrycznej oraz wody. Z analizy przedstawionych dokumentów wynika, że kwota ta niezmienniana była od 2004 roku, kiedy powierzchnię tę dzierżawił inny Najemca. W § 5 przedmiotowej umowy Wynajmujący określił zasady, na jakich będzie podwyższać czynsz. Stwierdzono, że Wynajmujący nie podejmował żadnych działań, aby podwyższać lub negocjować z Najemcą ww. stawkę.

W umowie zawartej w dniu 01.04.2004r. pomiędzy Dyrektorem Szpitala a firmą NEKROS Toaleta Pośmiertna i Tanatopraksja na czas określony do 31.12. 2004 r., której przedmiotem było udostępnienie pomieszczeń w Zakładzie Patomorfologii, stwierdzono że:

- umowa była odnawiana aneksami: nr 1 z dnia 01.01.2005r., nr 2 z dnia 31.12.2005r., nr 3 z dnia 28.12.2006r., nr 4 z dnia 21.12.2007r., nr 5 z dnia 05.12.2008r.

- stosownie do zasad określonych Uchwałą Nr XVII/96/2000 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 17.04.2000r., zmienioną Uchwałą Nr XXVI/183/2001 z dnia 10.09.2001r., Uchwałą nr XXVII/173/2004 z dnia 22.11.2004r. i Uchwałą Nr X/88/2007 z dnia 25.06.2007r., w przypadku zamiaru wydzierżawienia lub wynajmowania nieruchomości bądź jej części, na okres trzech lat, zobowiązuje się Dyrektora SP ZOZ-u do powiadomienia Zarządu Województwa o tym zamiarze przed podpisaniem umowy. Zgodnie z § 12 Uchwały Nr XXVII/248/2008 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 08.09.2008r. w przypadku, gdy po umowie zawartej na okres do trzech lat, strony zawierają kolejną, której przedmiotem jest ta sama nieruchomość, podpisanie umowy możliwe jest po uprzednim uzyskaniu zgody Zarządu Województwa Lubuskiego. Z analizy dokumentów przedstawionych przez dział administracyjno-gospodarczego nie wynika, aby Dyrektor Szpitala po taką zgodę występował, lub w latach wcześniejszych informował o zamiarze wynajęcia nieruchomości.

- za korzystanie z pomieszczeń Zakładu Patomorfologii Najemca ponosił opłaty w wysokości 20,00 zł za wykonanie jednego zabiegu. W kwocie tej zawarte są media, których koszt zobowiązał się ponosić Wynajmujący. Kwota czynszu nie była podwyższana ani negocjowana od 2004 roku.

W umowie najmu z dnia 02.05.2007 r. zawartej pomiędzy Dyrektorem Szpitala a Panem B.K., na okres 8 miesięcy, której przedmiotem najmu jest gabinet lekarski do prowadzenia prywatnej praktyki w zakresie kardiologii w Poradni Kardiologicznej, stwierdzono że:

- aneks do Umowy, przedłużający okres najmu do 31.12.2008 r., został podpisany w dniu 21.12.2007 r.
- informacja o fakcie wynajęcia nieruchomości i podpisaniu umowy, została wysłana do Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze w dniu 7 maja 2007r. Zgodnie z § 3 pkt 3 Uchwały Sejmiku Województwa Lubuskiego Nr XVIII 117/2000 o zamiarze tym, organ założycielski, powinien być powiadomiony przed podpisaniem umowy najmu.

W umowie najmu zawartej w dniu 29.01.2001 r. pomiędzy kierownikiem Pomocniczego Gospodarstwa Rolnego przy SP Psychiatryczno – Wielospecjalistycznym ZOZ - ie i Panią J.K. na czas nieokreślony, której przedmiotem był najem pomieszczenia po byłym warsztacie mechanicznym, które to Najemca na własny koszt przystosował do prowadzenia kwaciarni, stwierdzono że:

- w umowie kwotę czynszu ustalono w wysokości 1 zł netto. Nie określono czy jest to cena za metr powierzchni, czy też całą wynajmowaną powierzchnię.
- od dnia 01.05.2001r., podwyższono kwotę czynszu do 3 zł za m², przy czym nie został podpisany aneks do umowy, a kwota została dopisana długopisem w § 3 pkt 1 ww. umowy.

- w § 3 pkt 2 ww. umowy ustalono, że do kwoty czynszu będzie doliczany podatek od nieruchomości. Z informacji udzielonych przez pracownika działu organizacyjno-eksploatacyjnego wynika, że Szpital nie obciąża Najemcy podatkiem od nieruchomości.

- stawka czynszu i opłaty za media nie były podwyższane od 2001 roku, mimo, że Wynajmujący zgodnie z § 5 umowy miał prawo raz w roku podwyższyć czynsz najmu o wskaźnik inflacji ogłaszany przez GUS oraz o wzrost podatku od nieruchomości.

W umowie najmu zawartej w dniu 01.10.2000 roku, pomiędzy kierownikiem Pomocniczego Gospodarstwa Rolnego przy SP Psychiatryczno – Wielospecjalistycznym ZOZ-ie, a Zakładem Produkcyjno Usługowo Handlowym „DREW-HOLTZ” na czas nieokreślony, której przedmiotem najmu były pomieszczenia magazynowe o powierzchni 300 m², stwierdzono że:

- w § 3 ww. umowy ustalono kwotę czynszu w wysokości 1.500 zł netto miesięcznie. Do czynszu Wynajmujący miał doliczać podatek od nieruchomości. Z ustnych informacji uzyskanych od pracownika działu administracyjno - eksploatacyjnego, podatek od nieruchomości ani od gruntu nie jest naliczany.

- w dniu 21.11.2002r. w związku z przekształceniem SP Psychiatrycznego – Wielospecjalistycznego ZOZ w SP Szpital Wojewódzki, podpisano z Najemcą aneks nr 1 do Umowy. Poza zapisami dotyczącymi przekształcenia Szpitala, pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Do dnia kontroli nie podpisywano z Najemcą kolejnych aneksów, nie negocjowano stawki czynszu i nie uregulowano kwestii podatku od nieruchomości i gruntów.

- kontrolującym nie przedstawiono korespondencji z Urzędem Marszałkowskim w Zielonej Górze w kwestii wydania zgody na najem nieruchomości na okres dłuższy niż trzy lata.

W zakresie gospodarki finansowej

Realizacja art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Kontroli poddano obowiązek sprawdzania i dekretacji dokumentów księgowych wynikający z art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.), tj. obowiązek aby dowody księgowe zawierały stwierdzenie sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu księgowego do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpis osoby odpowiedzialnej za to wskazanie. Do kontroli wybrano dowody księgowe z marca i czerwca 2009 r., tj. dowody zakupu materiałów od nr 4 - 5401 do nr 4 - 5600 i dowody zakupu usług od nr 6-601 do nr 6 - 800 oraz od nr 6 - 1801 do nr 6 - 2000. Na każdym z ww. dowodów stwierdzono zapisy potwierdzające dokonanie sprawdzenia pod względem merytorycznym oraz formalno-rachunkowym przez osoby upoważnione. Dowody zostały zadekretowane zgodnie z wykazem kont syntetycznych, zakładowego planu kont, stanowiącego

załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 6A/2002 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 16.07.2002 r. w sprawie dokumentacji określającej przyjęte do stosowania zasady (politykę) rachunkowości. Przy sprawdzaniu i zatwierdzaniu do wypłaty dowodów księgowych stosowano stemple o treści określonej w pkt 5.14 Rozdziału II Dokumentacja księgowa Instrukcji Sporządzania, Ewidencji, Kontroli i Obiegu Dokumentacji Finansowo-Księgowej i Administracyjnej, wprowadzonej Zarządzeniem nr 162/2008 Dyrektora Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 15 października 2008 r.

Terminowość regulowania zobowiązań:

- publicznoprawnych wobec ZUS - objętych umową ratalnej spłaty.

Kontrolą objęto terminowość regulowania zobowiązań z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, zgodnie zawartymi umowami o rozłożenie na raty należności z tytułu składek pomiędzy Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. a Samodzielnym Publicznym Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. nr 01/219/07 z dnia 14.11.2007 r., ze zm. oraz umowy nr 01/438/07 z dnia 14.11.2007 r., ze zm. W trakcie analizy wyciągów bankowych rachunku bankowego Bank Zachodni WBK S.A. 54 1090 1900 0000 000107417022 oraz wydruków kartotek kont 229-08-1, 229-09-2, 229-05 kontrolujący stwierdzili, że Szpital w 2009 r. spłacał raty zobowiązania wobec ZUS w terminach i wysokościach ustalonych w harmonogramach spłat zawartych ww. umowach. W 2009 r. spłacono łącznie 6.508.051,36 zł, z tego należność główna 4.916.899,36 zł, odsetki 945.731,00 zł oraz opłata prolongacyjna 645.421,00 zł.

- cywilnoprawnych z tytułu dostaw i usług

Na podstawie rocznego sprawozdania finansowego Szpitala za 2009 r. zobowiązania z tytułu dostaw i usług wynosiły 44.044.471,20 zł, natomiast koszty finansowe z tytułu odsetek oraz rezerw na odsetki od zobowiązań wobec dostawców wynosiły 4.145.008,80 zł.

Z dowodów księgowych zakupu materiałów oraz usług (tj. dowodów zakupu materiałów od nr 4 - 5401 do nr 4 - 5600 oraz dowodów zakupu usług od nr 6-601 do nr 6 - 800 i od nr 6 - 1801 do nr 6 - 2000) wybrano do kontroli dowody księgowe o najwyższej wartości i sprawdzono terminowość regulowania zobowiązań na łączną wartość 455.333,34 zł.

Na podstawie skontrolowanych dowodów stwierdzono, że Szpital terminowo reguluje tylko zobowiązania z tytułu usług medycznych, wynikające z zawartych umów na świadczenie usług medycznych z lekarzami. Pozostałe płatności dokonywano po terminie, ponosząc tym samym wysokie koszty finansowe.

Windykacja wierzytelności pieniężnych

Zarządzeniem Nr 113/2009 z dnia 30.06.2009 r. Dyrektora Samodzielnego Publicznego Szpitala Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. wprowadzono procedury windykacji wierzytelności pieniężnej w Szpitalu.

Kontroli poddano dochodzenie należności od 5 dłużników Szpitala na łączna wartość 72.504,40 zł.

W trakcie kontroli windykacji wierzytelności pieniężnych wobec ww. dłużników stwierdzono, że Szpital podejmuje czynności zmierzające do odzyskania należności, tj. sporządza i wysyła wezwania do zapłat, kieruje sprawy na drogę postępowania sądowego oraz postępowania egzekucyjnego. Przedstawione kontrolującym wezwania do zapłaty, w tym również sądowe, zgodnie z § 8 pkt 8 i 9 ww. Zarządzenia zawierały: pełną nazwę (firmę) i adres (siedzibę) dłużnika, podstawę roszczeń (nr faktury, datę wystawienia, termin płatności), kwotę wymagalnych niezapłaconych należności, nr rachunku bankowego, na który powinna być przekazana kwota należna Szpitalowi, wskazanie 7 dniowego terminu zapłaty, dane kontaktowe z pracownikiem Działu Finansowego prowadzącym windykację oraz pieczętą i podpis Dyrektora Szpitala. W trakcie kontroli dokumentacji z postępowania windykacyjnego prowadzonego wobec dłużnika - Przedsiębiorstwo Obrótu Odpadami „RYMED” s.c. Oddział Zielona Góra stwierdzono, że pomimo zapłaty należności głównej (tj. kwoty 11.725,98 zł w dniu 08.01.2010 r., kwoty 12.507,40 zł w dniu 09.01.2010 r. oraz kwoty 5.017,42 zł w dniu 28.04.2010 r.) przez ww. dłużnika, Szpital nie wystawił noty odsetkowej za zwłokę w płatnościach. Specjalista Działu Finansowego wyjaśniła, że *„Nota odsetkowa za zwłokę w płatnościach zostanie wystawiona w dniu 31 grudnia 2010 r.”* Nie można zgodzić się z ww. wyjaśnieniem, gdyż w wezwaniu do zapłaty Szpital wzywa do uregulowania należnej sumy wraz z odsetkami ustawowymi (od dnia następnego po dniu wymagalności do dnia zapłaty) w ciągu 7 dni od daty otrzymania wezwania. W przypadku gdy dłużnik zapłacił tylko należność główną bez ustawowych odsetek Szpital powinien niezwłocznie wezwać dłużnika do ich zapłaty.

Rozliczenie finansowe dotacji celowej w wysokości 250.000,00 zł. przeznaczonej na realizację zadania – remont bloku operacyjnego.

W dniu 30.11.2009r. zawarto umowę nr 15/2009 pomiędzy Województwem Lubuskim a Samodzielnym Publicznym Szpitalem Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. na przekazanie dla Szpitala dotacji celowej w wysokości 250.000 zł. z przeznaczeniem na realizację zadania – remont bloku operacyjnego, z mocą obowiązującą od dnia 12.08.2009r. Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 2 ww. umowy Szpital został zobowiązany do realizacji zadania zgodnie z przepisami prawa, w tym przede wszystkim ustawy o finansach publicznych i ustawy Prawo zamówień publicznych.

W trakcie kontroli stwierdzono, że na realizację ww. zadania nie wszczęto procedury przetargowej.

Zastępca Dyrektora ds. Organizacyjno – Eksploatacyjnych wyjaśnił że:

(...) „w wyniku awarii instalacji wodnej zostały zalane sale bloku operacyjnego. W związku z tym Szpital, w trybie natychmiastowym, przystąpił do usuwania skutków tej awarii. Aby możliwe było choć częściowe korzystanie z bloku operacyjnego został on podzielony na dwa sektory- pierwszy sektor bloku operacyjnego był remontowany, natomiast w drugim co prawda w ograniczonym zakresie, ale odbywały się zabiegi operacyjne. Dzięki temu operacje i zabiegi na bloku operacyjnym nie zostały wstrzymane całkowicie (np. w wyniku nagłych wypadków).

(...) Należy zauważyć że aby przeprowadzić postępowanie przetargowe na wykonanie robót, (które musiały być wykonane w trybie niezwłocznym) w pierwszej kolejności Szpital musiał by zlecić wykonanie kosztorysu inwestorskiego (art.33 ust.1 ustawy prawo zamówień publicznych) oraz dokumentacji projektowej, STWiOR (art.31 ust.1 ustawy). Wykonanie niezbędnej dokumentacji trwało by minimum 2 tygodnie. Przez cały ten okres oczekiwań na dokumentację blok operacyjny byłby zamknięty. Z drugiej strony rzeczywisty i całkowity zakres robót można było ustalić dopiero po dokonaniu demontażu sufitów oraz zbiści uszkodzonych tynków, okładzin ściennych i podłogowych. Bez dokonania tych czynności projektant nie byłby w stanie dokonać sporządzania właściwej i rzetelnej dokumentacji projektowej, jak również kosztorysu inwestorskiego i przedmiaru robót. Po uzyskaniu dokumentacji projektowej i kosztorysu inwestorskiego Szpital dopiero mógłby dokonać wszczęcia postępowania przetargowego. Termin składania ofert mógłby nastąpić dopiero po upływie terminu 14 dni od dnia zamieszczenia Ogłoszenia o zamówieniu w BZP, na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń w siedzibie Zamawiającego (art.43 ust.1 ustawy)

(...) Licząc czas oczekiwania na dokumentację projektową oraz czas przeprowadzenia procedury przetargowej – Blok Operacyjny, w tym przypadku zostałby całkowicie zamknięty na okres co najmniej 6 tygodni od zaistnienia awarii. Do tego terminu należałoby doliczyć czas na realizację robót. Zamknięcie bloku operacyjnego na tak długi okres nie tylko spowodowałoby niewymierne skutki finansowe (wynikające z czasowego braku realizacji kontraktu), jak również zagrażałoby bezpośrednio życiu i zdrowiu ludzkiemu. Mając na uwadze powyższe oraz nadrzędną zasadę nakazującą w pierwszej kolejności nieść pomoc i ratować życie ludzkie, podjęto jednoznaczną decyzję o realizacji robót w sposób, który mógłby w jak najszybszym terminie przywrócić należyte funkcjonowanie bloku operacyjnego.

(...) Sprawowanie funkcji kierowniczych jednostki jakim jest Szpital Wojewódzki wiąże się często z bardzo trudnymi decyzjami. W tym przypadku mając na uwadze przede wszystkim zagrożenie życia ludzkiego (co mogło by grozić nawet zarzutami prokuratorskimi) podjęto decyzję o realizacji robót z pominięciem procedury opartej na przepisach ustawy prawo zamówień publicznych.(...)

Kontrolujący zgadzają się z wyjaśnieniem Zastępcy Dyrektora, że opisane w nim zdarzenie losowe wymagało szybkiej interwencji w celu usunięcia szkody, mogącej mieć bezpośredni wpływ na życie i zdrowie ludzkie. Jednakże w takim przypadku należało przeprowadzić procedury zgodnie z art. 67 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004r. Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz. U. z 2007r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.).

Zgodnie z § 2 ust. 4 ww. umowy Szpital został zobowiązany do wykorzystania przyznaných środków finansowych w terminie do 15.12.2009r. Natomiast w § 3 ust.1 pkt 3 ww. umowy Szpital został zobowiązany do ostatecznego rozliczenia wykorzystania przyznaných środków dotacji w terminie do 20.12.2009r. Pismem nr SPSzW/AE/220/331/09 z dnia 19.12.2009r. Szpital przekazał do Urzędu Marszałkowskiego końcowe rozliczenie dotacji.

Kontroli poddano faktury zakupu materiałów i usług na łączną kwotę 261.522,70 zł, z której to kwoty w ramach przyznanej dotacji rozliczono 250.000,00 zł. W trakcie kontroli stwierdzono, że zobowiązania wynikające z 7 faktur zostały zapłacone po terminie zapłaty. Ponadto kontroli poddano umowy zawarte na wykonanie prac remontowych na bloku operacyjnym. W przypadku dwóch umów zawartych na montaż drzwi przesuwanych o konstrukcji aluminiowej oraz na wykonanie i zamontowanie 14 szt. elementów wentylacyjnych stwierdzono, że Szpital dokonując odbioru umówionych prac nie określił czy prace zostały wykonane bez zastrzeżeń czy też z zastrzeżeniami. Ponadto kontrolującym nie przedstawiono dokumentacji potwierdzającej zawarcie umowy na dostawę i montaż tablic informacyjnych - faktura VAT FS 477/2009 z dnia 05.10.09 r. na kwotę 17.424,30 zł.

Realizacja obowiązku wynikającego z art.59 a ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej

Zgodnie z art.67 b ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007r. Nr 14 poz.89 ze zm.) kontroli poddano wykonanie obowiązku o którym mowa w art. 59 a ww. ustawy, zgodnie z którym w przypadku wzrostu kwoty zobowiązania Narodowego Funduszu Zdrowia, o której mowa w art.136 pkt 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, wobec samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, w stosunku do kwoty wynikającej z poprzedniej umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej dotyczącej tego samego rodzaju lub zakresu świadczeń opieki zdrowotnej, kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej jest obowiązany do przeznaczenia nie mniej niż 40% kwoty, o którą wzrosło zobowiązanie, na wzrost wynagrodzeń osób zatrudnionych w tym zakładzie.

Wysokość kontraktu na początku roku 2009 wynosiła 143.174.091,40zł. Ostateczna wysokość kontraktu po zmianach w 2009 roku wynosiła 170.320.382,42zł. Z informacji przedstawianych przez z-cę kierownika Działu Umów i Rozliczeń Świadczeń Medycznych wynika, że faktyczna wysokość zapłaconych środków przez NFZ na dzień 19.10.2010r. wynosiła 166.679.321,72zł.

Zastępca Dyrektora ds. Organizacyjno – Eksploatacyjnych w dniu 27.10.2010r. pismem nr SPSzW/A-E/425/734/10 wyjaśnił że:

„Samodzielny Publiczny Szpital Wojewódzki w Gorzowie Wlkp. nie zrealizował obowiązku wynikającego z zapisu art.59a ustawy z dnia z 30 sierpnia 1991 roku o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 roku na 14 poz. 89 z póź.zm.) za 2009 roku. Wyrokiem z dnia 02 kwietnia 2010 roku, sygn. Akt VII W 57/10, Sąd Rejonowy w Gorzowie Wlkp. VII Wydział Karny uniewinnia Dyrektora Andrzeja Szmita od popełnienia zarzucanego czynu”.

Kontrolującym przedstawiono ww. wyrok Sądu Rejonowego w Gorzowie Wlkp. który uniewinnia Dyrektora Szpitala od popełnienia wykroczenia z art. 70j ust.1 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. z 2007r. nr 14 poz 89 z póź. zm).

Sąd w swoim uzasadnieniu poddał wątpliwości formę zapisu art. 59a w ustawie tj. stwierdził między innymi że:

(...) dokonując wykładni systemowej należy zwrócić uwagę na to, że przepis art. 59a odsyła już w swojej treści do ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.04.210.2135), która w Dziale VI stanowi, że zawieranie przez Fundusz umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej odbywa się w szczególnym trybie, a mianowicie poprzez konkurs ofert albo rokowań, po stosownym ogłoszeniu lub zaproszeniu do rokowań (art. 139 ust. 1i2 ww. ustawy). Umowa taka może być zawarta tylko na czas określony, z tym, że jej zawarcie na czas dłuższy niż 3 lata wymaga zgodny Prezesa Funduszu. W przypadku zaś zawarcia na czas dłuższy niż rok, świadczeniodawca przez okres obowiązywania umowy **nie może ubiegać się o zawarcie nowej umowy** o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w tym samym zakresie i dotyczącej tego samego przedmiotu (z wyjątkami dotyczącymi sytuacji nadzwyczajnych) – art. 156 ust. 1 i 2 ww. ustawy. Jednocześnie jednak dopuszczalne jest aneksowanie zawartej już umowy na ogólnych zasadach wynikających z prawa cywilnego (art. 157 ww. ustawy). W przypadku wprowadzenia takich zmian, umowa w nowym brzmieniu obowiązuje do czasu zapewnienia świadczeń na podstawie nowego postępowania w sprawie zawarcia umowy (art. 158 ust 2 ww. ustawy). Ustawodawca sam więc zauważył, że nawet zmieniona jest tą samą umową, tyle że w nowym brzmieniu. Jednocześnie nie zezwolił na to, aby w okresie trwania umowy świadczeniodawca mógł ubiegać się o zawarcie nowej umowy w tym samym zakresie. Ustawodawca wyklucza więc równoległe współistnienie dwóch umów o udzielanie świadczeń zdrowotnych w tym samym zakresie. Dopóki więc poprzednia umowa nie wygaśnie to wskutek wprowadzenia zmian („aneksów”) nie można mówić o kolejnej czy nowej umowie o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej – należy zatem mówić o tej samej umowie w nowym brzmieniu, tak jak to ujął ustawodawca w treści art. 158 ust. 2 ww. ustawy.(...)

Dyrektor Szpitala poinformował kontrolujących, że:

„w trakcie roku 2009 nie zawieraliśmy nowych umów wieloletnich z Lubuskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu na realizację świadczeń opieki zdrowotnej”

Przedstawiając powyższe ustalenia i uwagi oraz mając na względzie wyeliminowanie stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości zalecam:

1. Zawierać umowy na roboty budowlane, usługi, dostawy i inne w formie pisemnej. W zawieranych umowach precyzyjnie określać warunki ich wykonania, m.in. zobowiązania wykonawcy, warunki płatności oraz uprawnienia i obowiązki stron. Umowa w sensie prawnym zabezpiecza zamawiającego/zleceńodawcę. Zwracać szczególną uwagę na treść podpisywanych umów.
2. Przeanalizować obowiązujące w Szpitalu umowy na wynajem/dzierżawę nieruchomości lub ich części, w szczególności pod kątem wysokości stawek czynszowych. Sprawdzić czy nie są ponoszone straty z tytułu wynajmu, dzierżawy nieruchomości lub ich części, tj. porównać wysokość ponoszonych przez Szpital kosztów wynajmowanych/wydzierżawianych pomieszczeń do uzyskiwanych z tego tytułu przychodów.
3. Podczas negocjacji warunków umów na wynajem/dzierżawę osiągać jak najlepsze korzyści dla Szpitala.

4. Przestrzegać postanowień zawartych w umowach, tj. w przypadku zalegania przez Najemcę/Dzierżawcę z należnym Szpitalowi czynszem, rozważyć możliwość rozwiązania umowy.
5. W przypadku zamiaru wydzierżawienia, wynajęcia, oddania w użytkowanie lub użyczenie nieruchomości lub ich części przestrzegać zasad określonych w Uchwale Nr XXXV/344/09 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 11 maja 2009 r. w sprawie ustalenia zasad na jakich samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Województwo Lubuskie, mogą zbywać, wydzierżawiać, wynajmować, oddawać w użytkowanie oraz użyczać majątek trwały.
6. Inwestycje, które finansowane są z otrzymywanych dotacji realizować zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych.
7. W celu zachowania przejrzystości finansów publicznych opracować procedury dokonywania zakupu dostaw, usług i robót budowlanych o wartości nieprzekraczającej kwoty 14 000 EUR.
8. Terminowo regulować zobowiązania wobec kontrahentów.
9. W przypadku zapłaty należności głównej przez dłużnika Szpitala niezwłocznie wystawiać noty odsetkowe za zwłokę w płatnościach.
10. Usunąć wszystkie inne uchybienia i nieprawidłowości wynikające z protokołu kontroli.

Informacje o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych proszę przesłać w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Elżbieta Polak

Otrzymują:

1. Adresat
2. Departament Ochrony Zdrowia
3. a/a